

Goigs a llaor
de la
Santa Creu
venerada arreu
del Món

*Ben enlaire enarborada
la senyera dels cristians,
duem-la ben abraçada
que ens farà valents i sants.*

Jesús la Creu ha posada
entre la terra i els cels
i és remuntant sa brancada
que assolirem els estels.
Informeu, oh Creu sagrada!
nostres vides de cristians.

El Redemptor s'ha cercada,
el seu amor l'ha escollit,
morint-hi en ampla abraçada
mostrant el seu cor partit.
Amb l'ànima enamorada
agraïm-vos béns tan grans.

Per fer la nostra Creu lleugera
Crist la més dura escollí
dient: Vingui al meu darrera
aquell qui em vulgui seguir.
Amb nostra Creu carregada
serem junt amb Vós portants.

Clavada al cim del Calvari
dolça càrrega sosté;
si Crist, que és Déu, va pujar-hi.
jo, pecador, què faré?
Senyor, força sigui'ns dada
per imitar-vos amants.

Jesús clavat a la Creu,
misteri infinit d'amor!
Per salvar l'home, vil reu,
Déu morí com malfactor!
De la Creu santificada
feu-nos comprendre els encants.

La Creu el gran llibre sia
on aprenguem a llegir
la lliçó de com sofria
que ens donà el Mestre en morir.
De sa lectura sagrada
siguem llegidors constants.

Vostre signe, Creu amada,
fem-lo al matí i a la nit,
fem-lo enmig de la jornada
i portem-lo sobre el pit.
A vostra ombra benaurada
apleguem-nos tots, germans.

Nostra Creu de cada dia
ensenyau-nos a portar,
que de la vostra amb la guia
fem de la vida un altar.
Seguint la vostra petjada
siguem amb Vós triomfants.

Quan ens cridi vostra veu
per la terra abandonar,
sigui per la Santa Creu
l'últim bes que puguem dar,
perquè amb ella acompanyada
vegem del Cel els arcans.

Tal com cobreix sa fillada
l'ocella que a l'arbre nia,
protegiu-nos, Creu sagrada,
del maligne que ens odia.
Fita a Vós nostra mirada,
siguem-vos fidels constants.

*Ben enlaire enarborada
la senyera dels cristians,
us durem ben abraçada
i ens fareu valents i sants.*

V/. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

R/. Quia per Crucem tuam redemisti mundum.

O R E M U S :

Deus, qui in præclara salutiferæ Crucis inventione Passiõnis tuæ miracula suscitasti;
concede: ut vitalis ligni prætio, æ ternæ vitæ suffragia consequámur. Qui vivis et
regnas in sæ cula sæ culorum. Amen.

La Santa Creu

En molts pobles de l'antiguitat s'aplicava com a pena de mort, la més vil, la de la creu cifixió, motiu pel qual era reservada als reus de greus delictes i als grans enemics.

Entre aquests pobles es contava el jueu, i entre els condemnats a aital suplici, cal posar-hi Jesús.

En morir Crist a la Creu, aquesta començà a ésser mirada pels cristians com un objecte digne de veneració, fins al punt d'adoptar-la com a divisa pròpia, ja en temps dels Apòstols, segons dóna lloc a creure-ho el fet que alguns màrtirs dels primers segles de l'Església, en ésser preguntats si eren cristians, en lloc de respondre amb paraules, ho confessaven fent públicament el senyal de la Creu.

Malgrat d'haver mort Jesús a la Creu i de la veneració en què els cristians la tenien, seguí essent patíbul destinat als pitjors malfactors durant alguns segles encara.

Consirós l'emperador Constantí davant la possibilitat de perdre la imminent batalla que havia de sostenir amb Majenci, amb fervorosa pregaria demarà ajuda al Déu dels cristians i obtingué d'aquest el miracle que, a ple dia, se li aparegués, radiant de llum, el signe de la Creu voltada d'aquesta inscripció: «Amb aquest signe obtindràs victòria.» Davant d'un fet tan extraordinari, que així mateix va ésser vist per tot l'exèrcit que l'acompanyava, Constantí marçà que la Santa Creu fos representada en totes ses banderes i penons.

Derrotat poc temps després Majenci, Constantí entrà vencedor a Roma, i féu construir, per a memòria d'aquest fet, una estàtua que el representava enarborant el símbol de la Creu, a la qual, sens dubte, devia la victòria assolida.

Ja emperador de Roma, Constantí volgué dignificar els llocs santificats per la presència de Jesús, i a tal fi manà enderrocar els edificis que els pagans havien alçat damunt els llocs més assenyalats en la vida del Redemptor, i buscar amb el major interès el sepulcre que acollí el cos de Crist.

La mare de Constantí, Santa Helena, malgrat comptar ja més de vuitanta anys, volgué presenciar aquests treballs, i s'embarcà vers Terra Santa, l'any 325. Déu premià el zel d'aquella santa dona concedint-li el goig inefable de descobrir el Sant Sepulcre i, en ell, la Creu en què expirà Jesús.

En efecte, després d'enderrocar un temple que els romans alçaren en honor de Venus, Santa Helena manà excavar la terra fins que aparegué a la llum el gloriós recinte juntament amb tres creus, els corresponents claus i el rètol on es posà la llegenda que deia el motiu de la crucifixió del nostre Diví Redemptor.

Dubtosa Santa Helena de quina de les tres creus trobades al Sant Sepulcre seria la que sostingué el cos de Jesús, consultà el cas amb el bisbe de Jerusalem, que llavors era Sant Màrius, el qual va aconsellar que fossin aplicades les tres creus, per separat, a un malalt greu, puix que confiava que el Cel mostraria amb un miracle quina era la verdadera. Així va fer-se, i la confiança del sant bisbe es tornà realitat. Un malalt en estat d'agonia va sanar miraculosament al contacte amb la Santa Creu, i tres cadàvers que foren estesos damunt d'ella van retornar a la vida.

Aquesta troballa donà lloc a la festa de la Invenció de la Santa Creu, que celebra l'Església el dia 5 de maig.

La piadosa Santa Helena envià una part de la Vera Creu al seu fill, l'emperador Constantí, una altra a Roma, per tal que fos venerada a l'església per ella fundada a la capital del món amb el títol de Basílica de la Santa Creu, i la major part quedà a l'església del Sant Sepulcre o de la Resurrecció, que la mateixa Santa manà edificar damunt el sepulcre que guardà tres dies el cos de Jesús.

L'any 614, Cósroas II, rei de Pèrsia, s'apoderà de la ciutat de Jerusalem i robà tot el que de millor va trobar-hi. Entre els objectes que en aquella ocasió sortiren de Jerusalem camí de Pèrsia hi havia la preada relíquia de la Vera Creu, tancada en una riquíssima caixa de plata.

Catorze anys després, o sia el 628, el rei Cósroas va ésser vençut per l'emperador Heracli I, i es veié obligat a firmar la pau amb les condicions que fixà el vencedor, entre les quals hi havia la de restituir la venerable relíquia de la Vera Creu. De moment va ésser conduïda a Constantinoble, i un any després, el mateix emperador Heracli I embarcà vers Jerusalem, per tal de reintegrar-la al seu lloc pujant-la ell personalment, descalç i pobrament vestir, si bé acompanyat de lluita processó, fins al Mont Calvari, on quedà de nou exposada a la veneració dels fidels.

Aixó s'esdevingué el dia 14 de setembre del 629, i en aquest dia quedà fixada la celebració anual de la festa de l'Exaltació de la Santa Creu.

RAFAEL FARRAROS PUIG

Col·lecció «Sembrant», núm. 6 Any 1956.

Lletre de N'Avellà Coma i Torras.

Dibuix de la nena Mercè Coma Taulè.

